ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИЩОЇ ОСВІТИ
(фахова профілізація «Музичне мистецтво естради та джазу
(інструменталісти, естрадно-джазовий спів»)

Спеціальність		В5 Музичне мистецтво
Галузь знань		В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Магістр
Освітньо-професійна програма		Музичне мистецтво
Курс		1
Семестр		1
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		90 годин / 3 кредити ЄКТС
Статус дисципліни		обов'язкова
Мова викладання		українська
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, ім'я по батькові**	Соляник Алла Анатоліївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор педагогічних наук, професор
	Посада	Професор кафедри мистецької освіти та гуманітарних дисциплін
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/social-sciences/Solianyk.pdf alla.solianyk@num.kh.ua
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, ім'я по батькові**	Откидач Володимир Миколайович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор мистецтвознавства, професор
	Посада	Професор кафедри музичного мистецтва естради та джазу
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/art-of-pop-and-jazz/Otkydach.pdf volodymyr.otkydach@num.kh.ua

Анотація	Вивчення дисципліни «Теорія та методика вищої освіти» сприяє формування у здобувачів системи загальних і фахових компетентностей, необхідних для реалізації ефективних методик навчання, виховання та розвитку в професійній діяльності; оволодіння освітньо-світоглядною парадигмою гуманітаризації, гуманізації й демократизації вищої освіти з метою всебічного розвитку особистості викладача і здобувача; набуттю здатності до професійного провадження викладацької, методичної та музично-просвітницької діяльності, орієнтуванню в законодавчих і науково-методичних джерелах, розроблення навчально-методичного забезпечення фахових дисциплін та усвідомлення важливості творчого підходу у педагогічній практиці.
Мета дисципліни	Підготовка компетентного й конкурентоспроможного фахівця в галузі мистецької освіти, здатного здійснювати ефективну педагогічну діяльність у вищій школі на основі опанування педагогічної майстерності, інноваційних технологій викладання та методик викладання фахових дисциплін.
Програмні результати навчання	**РН1.** Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності. **РН6.** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. **РН7.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. **РН8.** Здійснювати викладання гри на інструменті/вокалу з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.
Загальні компетентності	**ЗК2.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. **ЗК4**. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК7.** Здатність до міжособистісної взаємодії. **ЗК9.** Здатність працювати автономно.
Спеціальні (фахові) компетентності	**СК1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції. **СК4.** Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / педагогічній діяльності. **СК5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації. **СК 6.** Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти. **СК 9.** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

Професійні компетентності	**А1.** Здатність планувати і проводити навчальні заняття. **А2.** Здатність консультувати здобувачів ЗО. **А3.** Здатність здійснювати керівництво практичною підготовкою здобувачів вищої освіти. **Б2**. Здатність оцінювати результати навчання. **Б3.** Здатність надавати зворотній зв'язок здобувачам ВО за результатами оцінювання. **В2.** Здатність розробляти та вдосконалювати навчально-методичні матеріали.
Зміст навчальної дисципліни	Тема 1. Сучасна система мистецької освіти України. Тема 2. Особливості планування та організації освітнього процесу у вищий школі. Тема 3. Дидактика як наука про технології навчання. Тема 4. Педагогічна культура викладача закладу вищої освіти. Тема 5. Нормативна база мистецької освіти України. Тема 6. Навчально-методична база вищої школи. Тема 7. Студентоцентрований підхід у мистецькій освіті. Тема 9. Організація та методика самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Тема 11. Творча активність здобувачів вищої освіти як складова професійного розвитку. Тема 13. Системний підхід до формування компетентностей керівника інструментального/вокального колективу. Тема 14. Інновації та перспективи розвитку мистецької освіти в Україні.
Види занять	Лекційні, практичні, самостійні
Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, складання ессе); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота.
Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. **Поточний контроль (max 60 балів):** оцінюється діяльність здобувача освіти під час аудиторної роботи, якість виконання домашніх завдань, усне опитування, тести. **Семестровий контроль (max 40 балів):** екзамен, який складається з усних відповідей на білети. Умовою допуску до семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

	Із критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів поточного та семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті https://docs.google.com/document/d/10HKqadMhjPYx7vwQBR0ma9_HmAp9Stvr/edit?usp=sharing&ouid=116632513681771038176&rtpof=true&sd=true
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, посилання на Google диск, Messenger, Google Meet (відеотелефонний зв'язок), інші месенджері. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Анікіна, Т., Борисова, С. (2011) Музична педагогіка: історія та теорія. ЛНУ. Бєлявіна, Н. (2015) Методологія та методика викладання фахових мистецьких дисциплін. НАКККіМ. Бутенко, Н. (2005). Комунікативна майстерність викладача. КНЕУ. Дрожжина, Н. (2019) Вокальне мистецтво естради: історія, теорія, практика. Естет Принт. Крикун, О. (2012) Методика викладання у вищій школі. ХНУ. Ніколаєвська, Ю. (2020). Homo Interpretatus в музичному мистецтві XX – початку XXI століть. Факт. Ортинський, В. (2017). Педагогіка вищої школи. Вид-во Львівської політехніки. Откидач, В. (Ред.). (2019) Музична естрада довід.:т. 1 : словник термінів. Харків : Лідер Откидач, В. (Ред.). (2020) Музична естрада : довід. т. 2: словник персоналій. Харків : Лідер Откидач, В. (2025) Музичне мистецтво України. Міська друкарня.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Теорія та методика вищої освіти», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, протокол № 9 від 26 червня 2025 р.